

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правна сила съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило следва да бъдат проверени в последната версия на документа на ИКЕ на ООН относно статута TRANS/WP.29/343, който е на разположение на следния електронен адрес: <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>.

Правило № 102 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни разпоредби относно одобряването на:

I. Късо теглително-прикачно устройство (КТПУ)

II. Превозни средства по отношение на монтирането на одобрен тип КТПУ

Дата на влизане в сила: 13 декември 1996 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРАВИЛО

1. Обхват
2. Определения

РАЗДЕЛ I

3. Заявление за одобрение
4. Одобрение
5. Спецификации
6. Промяна на типа КТПУ и разширение на одобрението
7. Съответствие на производството
8. Санкции при несъответствие на производството
9. Окончателно прекратяване на производството
10. Наименования и адреси на техническите служби, провеждащи изпитвания с цел одобряване, както и на административните отдели

РАЗДЕЛ II

11. Заявление за одобрение
12. Одобрение
13. Изисквания по отношение на инсталирането на одобрено КТПУ
14. Промяна на типа превозно средство и разширение на одобрението
15. Съответствие на производството
16. Санкции при несъответствие на производството
17. Окончателно прекратяване на производството
18. Наименования и адреси на техническите служби, провеждащи изпитвания с цел одобряване, както и на административните отдели

ПРИЛОЖЕНИЕ

- Приложение I — Съобщение (Раздел I):
- Приложение II — Съобщение (Раздел II):
- Приложение III — Образец на маркировката за одобрение
- Приложение IV — Изисквания относно изпитванията и техническите характеристики

1. ОБХВАТ
 - 1.1. Настоящото правило се прилага спрямо превозните средства от категориите N₂, N₃, O₃ и O₄.
2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ
 - 2.1. По смисъла на настоящото правило:
 - 2.1.1. „Късо теглително-прикачно устройство (КТПУ)“ е устройство, което позволява да се регулира автоматично пространството между каросерията на теглещите превозни средства и каросерията на ремаркетата, когато ъгловото отклонение на едните спрямо другите налага да се увеличи свободното пространство между тях. Теглително-прикачните устройства, които не осъществяват регулиране на дължините и/или на ъглите вътре в устройството, не влизат в обхвата на настоящото правило
 - 2.1.2. „Одобрение на устройство“ е одобрението на определен тип късо теглително-прикачно устройство в съответствие с изискванията, посочени в раздел I по-долу.
 - 2.1.3. „Одобрение на превозно средство“ е одобрението на превозно средство по отношение на монтирането на одобрено късо теглително-прикачно устройство.
 - 2.1.4. „Тип превозно средство“ означава превозни средства, които не се различават по отношение на следните съществени характеристики:
 - 2.1.4.1. марката и вида на късото теглително-прикачно устройство,
 - 2.1.4.2. дължината и широчината на превозното средство;
 - 2.1.4.3. масата на превозното средство;
 - 2.1.4.4. точките на захващане на късото теглително-прикачно устройство;
 - 2.1.4.5. описанието на превозното средство (напр. камион, влекач, ремарке, полуремарке, ремарке с централна ос);
 - 2.1.4.6. кормилната уредба (напр. допълнително устройство за управление, устройство за управление на ремаркетото);
 - 2.1.5. „Тип късо теглително-прикачно устройство“ означава устройства, които не се различават по отношение на следните съществени характеристики:
 - 2.1.5.1. марката и вида на устройството;
 - 2.1.5.2. принципа на действие;
 - 2.1.5.3. приспособлението за прикрепване върху превозните средства;
 - 2.1.5.4. габаритните размери при максимално и минимално разтегляне;
 - 2.1.5.5. граничните стойности на ъглите на функциониране;
 - 2.1.5.6. кинематичните характеристики по отношение на ъглите на шарнирните връзки.
 - 2.1.6. „Процедура по автоматично прикачване“ Приема се, че процедурата по прикачването е автоматична, когато е достатъчно теглещото превозно средство да се придвижи на заден ход към ремаркетото, за да може прикачването да се осъществи изцяло и правилно, като прикачването се заключва автоматично и включването на съответните устройства за осигуряване на безопасност се указва без никаква външна намеса.

РАЗДЕЛ I

ОДОБРЕНИЕ НА КЪСО ТЕГЛИТЕЛНО-ПРИКАЧНО УСТРОЙСТВО (КТПУ)

3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ
 - 3.1. Заявление за одобрение на късо теглително-прикачно устройство (КТПУ) трябва да се подаде от производителя на КТПУ или от негов надлежно упълномощен представител.

- 3.2. То се придружава от следното:
- 3.2.1. подробно описание и оразмерени чертежи в подходящ мащаб на КТПУ и на начина му на инсталиране, в три екземпляра. Представените документи трябва да доказват по задоволителен начин на компетентния орган, че функционирането на КТПУ е надеждно и безопасно;
- 3.2.2. един образец на типа КТПУ, подлежащ на одобряване;
- 3.2.3. в сътрудничество с техническата служба, отговаряща за провеждането на изпитванията за одобрение, се избира състав от превозни средства, които представляват най-неблагоприятната конфигурация и са оборудвани с подлежащото на одобряване КТПУ, като се взема под внимание окачването, масата и максимално разрешените размери, междусововото разстояние, броя и положението на осите и крайните положения на късото теглително-прикачно устройство. Техническата служба може да изиска предоставяне на повече от един състав превозни средства.
- 3.3. Компетентният орган трябва да удостовери наличието на задоволителни мерки за осигуряване на ефективен контрол за съответствие на производството преди издаването на типово одобрение.
4. ОДОБРЕНИЕ
- 4.1. Всички необходими части за инсталирането и надеждното функциониране на късо теглително-прикачно устройство (напр. частите, подложени на огън и/или на насочени сили, монтирани върху шасито на теглещото превозно средство или ремаркетът и системите за контрол) трябва да бъдат типово одобрени.
- 4.2. Ако късо теглително-прикачно устройство, предоставено за одобряване съгласно настоящото правило, отговаря на изискванията на точка 5 по-долу, за съответния тип късо теглително-прикачно устройство се издава одобрение.
- 4.3. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите му две цифри (00 за правилото в настоящия му вид) указват серията изменения, включваща най-новите съществени технически изменения, направени по правилото към момента на издаване на одобрението. Една и съща страна по договора не може да издава същия номер на друг тип късо теглително-прикачно устройство.
- 4.4. Страните по договора, прилагаша настоящото правило, биват уведомявани за всяко одобрение, разширение на одобрение или отказ за издаване на одобрение на тип КТПУ съгласно настоящото правило, посредством формуляр, който съответства на образца от приложение I към настоящото правило.
- 4.5. На всяко КТПУ, което съответства на одобрен съгласно настоящото правило тип, на видно и леснодостъпно място, определено във формуляра за одобрение, се поставя международна маркировка за одобрението, състояща се от:
- 4.5.1. оградена с окръжност, буква „Е“, следвана от отличителния номер на страната, издала одобрението ⁽¹⁾;
- 4.5.2. номера на настоящето правило, следван от буквата „R“, тире и номера на одобрението отдалечено на окръжността, описана в точка 4.5.1.

⁽¹⁾ 1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Нидерландия, 5 за Швеция, 6 за Белгия, 7 за Унгария, 8 за Чешката Република, 9 за Испания, 10 за Сърбия и Черна гора, 11 за Обединеното кралство, 12 за Австрия, 13 за Люксембург, 14 за Швейцария, 15 (не е присвоен), 16 за Норвегия, 17 за Финландия, 18 за Дания, 19 за Румъния, 20 за Полша, 21 за Португалия, 22 за Руската федерация, 23 за Гърция, 24 (не е присвоен), 25 за Хърватска, 26 за Словения, 27 за Словакия, 28 за Беларус, 29 за Естония, 30—36 (не са присвоени) и 37 за Турция. Следващите номера се присвояват на други страни, в хронологичния ред, в който те са ратифицирали или са се присъединили към Спогодбата относно приемането на единни условия за одобряване и взаимно признаване на одобренията за оборудване и части за моторните превозни средства. Определените номера ще бъдат изпратени от генералния секретар на ООН до всяка от страните по тази Спогодба.

- 4.6. Маркировката за одобрение трябва да бъде ясна, четлива и незаличима.
- 4.7. Приложение III към настоящото правило дава примери за оформлението на маркировки за одобрение.
5. СПЕЦИФИКАЦИИ
- 5.1. Общи
- 5.1.1. Теглително-прикачното устройство трябва да бъде проектирано, произведено и монтирано по такъв начин, че при нормални условия на експлоатация по път, оборудваните с КТПУ превозни средства да отговарят на изискванията на настоящото правило. Самите теглително-прикачни устройства трябва да отговарят на техническите изисквания на Правило № 55. Трябва да се вземат под внимание допълнителните сили, които биха могли да бъдат предизвикани от монтираното КТПУ по време на работа.
- 5.1.2. КТПУ трябва да функционира по автоматичен начин. Придвижването назад на състава от превозни средства, съединени с късо теглително-прикачно устройство, трябва да бъде възможно без извършването на никакво ръчно въздействие върху КТПУ.
- 5.1.3. ⁽¹⁾ КТПУ, по-специално, трябва да бъде проектирано, произведено и монтирано, така че да издържа на всички усилия, корозия и стареене, на които би могло да бъде подложено (напр. вибрации, влажност, екстремни температурни стойности).
- 5.1.4. КТПУ трябва да позволява на превозните средства да се движат по права линия на равен път, без да бъде необходимо да се прилага необичайно усилие върху кормилната уредба при движение напред или назад.
- 5.1.5. Неизправности на системата
- 5.1.5.1. Всяка неизправност на електрическата система и/или на системата на управление на КТПУ по време на движение на превозното средство трябва да предизвиква удължаване на прикачното устройство, което трябва да остане в това положение. Разделянето на теглещото превозно средство от ремаркетото трябва да се възпрепятства с механични средства при всички условия на експлоатация.
- 5.1.5.2. Всяка неизправност на електрическата система и/или на системата за управление на КТПУ трябва да бъде указана на водача чрез звуков и светлинен сигнал.
- 5.1.6. Когато превозните средства са в покой, не трябва да се предизвика никакво неконтролирано задействане на КТПУ, независимо от обстоятелствата, включително при продължителен престой по нагорнище.
- 5.1.7. Неавтоматично задействане на КТПУ може да се осъществява само когато теглещото превозно средство е в покой. На устройството за управление на теглещото превозно средство трябва постоянно да има поставено указание за включване на спирачката за паркиране.
- 5.1.7.1. Тази операция трябва да бъде управлявана посредством устройство с двойно управление.
- 5.1.7.2. Това устройство за управление трябва да бъде монтирано извън кабината на водача и да бъде разположено на такова място, че операторът да не бъде изложен на риск от нараняване при движението на ремаркетото и да може да вижда опасната зона между двете превозни средства.
- 5.1.7.3. Не трябва да съществува възможност за заключване на устройството за управление в положение на функциониране или то да бъде задействано непреднамерено.
- 5.1.7.4. Движението на ремаркетото трябва да се извършва без придръпвания, със скорост, която не надвишава 50 mm/s.
- 5.1.7.5. При освобождаване на устройството за управление движението трябва да спира незабавно.

⁽¹⁾ Докато се чака да бъдат уточнени еднакви методи на изпитване, производителят на превозното средство трябва да информира техническите служби за своите методи на изпитвания и за резултатите, получени от тях.

- 5.1.8. Придвижването на теглещото превозно средство в посока напред не трябва да предизвика придвижване на ремаркетото в посока назад по отношение на повърхността на пътя.

Изместване на ремаркетото в посока назад, което не надвишава 30 mm, се допуска само в случай на превключване и на реагиране.

- 5.1.9. КТПУ трябва да се връща до своето най-късо право положение на нормално функциониране след извършване на относително ъглово преместване между теглещото превозно средство и ремаркетото, в съответствие с приложение IV.

- 5.1.10. Функционирането на КТПУ не трябва да нарушава динамичната устойчивост на състава от превозни средства. Спазването на това предписание трябва да бъде проверено по време на изпитванията, описани в приложение IV.

- 5.1.11. КТПУ трябва да бъде конструирано така, че да може да бъде прикачвано към или откачвано от превозните средства. Всички операции по прикачването трябва да бъдат автоматични, включително задействането на механичните органи за управление и на частите, подложени на опън и/или на насочени сили. Правилното задействане на системата за заключване трябва да бъде указано или да се вижда лесно от страни на превозното средство, близо до прикачното устройство. В противен случай трябва да бъде инсталиран контролен датчик в кабината на водача. Разрешава се ръчното свързване на управляващите тръбопроводи и на кабелите на електрическите органи за управление, при условие че свързките са леснодостъпни при изправено положение и съставът от превозни средства може да бъде управляван напълно безопасно, без тези тръбопроводи да бъдат свързани.

- 5.1.12. Самото КТПУ при заключено положение трябва да позволява най-малко следното ъглово движение:

	Класическо ремарке	Ремарке с централно разположена ос	Полуремарке
хоризонтално;	$\pm 60^\circ$	$\pm 90^\circ$	$\pm 90^\circ$
вертикално;	$\pm 20^\circ$	$\pm 15^\circ$	$\pm 12^\circ$
аксиално.	$\pm 15^\circ$	$\pm 15^\circ$	—

- 5.1.13. При хидравличните или пневматични КТПУ светлинен сигнал трябва да указва момента, в който КТПУ достига до максимално разтегнато положение. Този сигнал може да бъде същият като светлинния сигнал, указан в точка 5.1.5.2.

- 5.1.14. КТПУ трябва да бъде конструирано така, че когато ъгълът, образуван от теглещото превозно средство и ремаркетото, е различен при прикачено и откачено положение, да не може да се предизвика никакво случайно движение на ремаркетото или ненормално функциониране на КТПУ.

- 5.1.15. На място, което е напълно видимо, дори когато ремаркетото е прикачено, трябва да бъде поставена табелка, указваща максималната маса на теглещото превозно средство и на ремаркетото, както и всички точки на смазване и неговата периодичност.

5.2. Изпитвания

Изпитванията, които КТПУ трябва да премине за своето одобрение, са описани в приложение IV към настоящото правило.

6. ПРОМЯНА НА ТИПА КТПУ И РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЕНИЕТО

- 6.1. Административният отдел, одобрил типа КТПУ, се уведомява за всяка промяна на типа КТПУ. Тогава отделът може:

- 6.1.1. да прецени, че направените промени не оказват съществено неблагоприятно въздействие и че устройството продължава да отговаря на изискванията; или

- 6.1.2. да изиска протокол за допълнително изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.
- 6.2. Потвърждението или отказът на одобрение, в което се посочва изменението, се съобщава по реда на точка 4.3. на страните по договора, прилагащи настоящото правило.
- 6.3. Компетентният орган, който издава разширение на одобрението, му присвоява сериен номер и уведомява за издаването му останалите страни по Спогодбата от 1958 г., прилагащи настоящото правило, посредством уведомителен формуляр, отговарящ на образца в приложение I към настоящото правило.
7. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 7.1. Всяко КТПУ, получило одобрение по настоящото правило, трябва да съответства на одобрения тип, като отговаря на изискванията, изложени в точка 5 по-горе.
- 7.2. С цел проверка на спазването на изискванията от точка 7.1., се провеждат подходящи проверки на производството.
- 7.3. По-конкретно, титулярят на одобрението трябва:
- 7.3.1. да гарантира наличието на процедури за ефективен контрол върху качеството на продуктите;
- 7.3.2. да има достъп до оборудването, необходимо за извършване на проверка на съответствието с всеки одобрен тип;
- 7.3.3. да гарантира, че резултатите от изпитванията се записват и че приложените документи остават на разположение в продължение на срок, който се определя съвместно с административната служба;
- 7.3.4. да анализира резултатите от всеки вид изпитване с цел удостоверяване и осигуряване на стабилни характеристики на продуктите с отчитане на отклоненията, допускани в условията на промишленото производство;
- 7.3.5. да гарантира, че за всеки тип превозно средство са извършени достатъчен брой проверки и изпитвания в съответствие с одобренията от компетентния орган методики;
- 7.3.6. да гарантира, че всякакво наличие на изпитвателни образци, които показват несъответствие с въпросния тип изпитване, води до допълнително набиране на образци и нови изпитвания. Предприемат се всички необходими стъпки, за да се възстанови съответствието на съответното производство.
- 7.4. Компетентният орган, издал типовото одобрение, може по всяко време да проверява методите за контрол на съответствието, прилагани във всяка производствена единица.
- 7.4.1. При всяка инспекция на проверяващия инспектор се представят протоколите от изпитванията и документацията за следене на производството.
- 7.4.2. Инспекторът може да подбира случайни образци за изпитване в лабораторията на производителя. Минималният брой образци може да се определя според резултатите от собствените проверки на производителя.
- 7.4.3. Когато нивото на качеството изглежда незадоволително или е необходимо да се провери валидността на извършените изпитвания в приложение на точка 7.4.2. по-горе, инспекторът избира образците, които да се изпратят на техническата служба, провела изпитванията за типово одобрение.
- 7.4.4. Компетентният орган може да извършва всяко изпитване, предписано в настоящото правило.
- 7.4.5. Обичайната честота на инспекциите, разрешени от компетентния орган, трябва да бъде веднъж на всеки две години. В случай че при някоя от проверките са констатирани незадоволителни резултати, компетентният орган гарантира вземането на необходимите мерки за възможно най-бързото възстановяване на съответствието на производството.

8. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 8.1. Одобрение, издадено по отношение на тип КТПУ съгласно настоящото правило, може да бъде отменено, ако не са спазени изискванията, изложени в точка 5 по-горе.
- 8.2. Ако страна по Спогодбата от 1958 г., прилагаща настоящото правило, отмени издадено от нея одобрение, тя уведомява незабавно останалите страни по Спогодбата, прилагащи това правило, посредством уведомителен формуляр, съответстващ на образца от приложение I към настоящото правило.
9. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 9.1. Ако титулярят на одобрението прекрати напълно производството на типа КТПУ, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това органа, издал одобрението, който на свой ред уведомява за това останалите страни по Спогодбата от 1958 г., прилагащи настоящото правило, посредством уведомителен формуляр, отговарящ на образца в приложение I към настоящото правило.
10. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ПРОВЕЖДАЩИ ИЗПИТВАНИЯ С ЦЕЛ ОДОБРЯВАНЕ, КАКТО И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОТДЕЛИ
- 10.1. Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитанията, както и на административните отдели, издаващи одобрение, и на които се изпращат формулярите, удостоверяващи одобрение, разширение, отказ за издаване на одобрение или окончателно прекратяване на производство, издадени в други страни.

РАЗДЕЛ II

ОДОБРЕНИЕ НА ПРЕВОЗНИТЕ СРЕДСТВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА МОНТИРАНЕТО НА ОДОБРЕН ТИП КТПУ

11. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ
- 11.1. Заявлението за одобрение на тип превозно средство по отношение на монтирането на КТПУ от одобрен тип се подава от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 11.2. То се придружава от споменатите по-долу документи в три екземпляра, съдържащи следните данни:
- 11.3. подробно описание на типа превозно средство и на частите, които са свързани с КТПУ, включително оразмерен чертеж на точките на закрепване, както и сведенията и документите, посочени в приложение II;
- 11.4. По искане на компетентния орган се представя формулярът за одобрение (т. е. посоченият в приложение I към настоящото правило формуляр) за всеки отделен тип КТПУ.
- 11.5. На техническата служба, която провежда изпитванията за одобрение, се предоставя превозно средство, представително за подлежащия на одобрение тип, оборудвано с КТПУ.
- 11.5.1. Превозно средство, което не включва всички съответстващи на типа компоненти, може да бъде прието за изпитване, при условие че заявителят може да докаже по задоволителен начин на компетентния орган, че липсата на компонентите няма да има отрицателно въздействие върху резултатите от проверките, що се отнася до изискванията на настоящото правило.

- 11.6. Компетентният орган трябва да удостовери наличието на задоволителни мерки за осигуряване на ефективен контрол за съответствие на производството преди издаването на типово одобрение.
- 11.7. При операциите по прикачване, които се различават от обичайните операции, трябва да бъдат предоставяни специални указания за експлоатация, които по-специално трябва да съдържат указания относно прикачването и откачването при различни режими на експлоатация (напр. при наклонено положение). Всяко превозно средство трябва да бъде придружено от горепосочените специални инструкции.
12. ОДОБРЕНИЕ
- 12.1. Ако превозното средство, представено за одобрение съгласно настоящото правило, е оборудвано с одобрено КТПУ и отговаря на изискванията на точка 13 по-долу, за този тип превозно средство се издава одобрение.
- 12.2. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите две цифри (00 за правилото в настоящия му вид) означават серията от изменения, включващи най-новите съществени технически изменения в правилото към момента на издаване на одобрение. Една и съща страна по договора не може да регистрира друг тип превозно средство под същия номер.
- 12.3. Известието за издаване на одобрение, разширение или отказ на тип превозно средство съгласно настоящото правило трябва да се изпрати до страните страните по договора, прилагащи настоящото правило посредством формуляр, в съответствие с образеца от приложение 2 към настоящото правило.
- 12.4. На всяко превозно средство, което съответства на одобрен по настоящото правило тип, на видно и леснодостъпно място, посочено във формуляра за одобрение, се поставя международна маркировка за одобрението, състояща се от:
- 12.4.1. оградена с окръжност, буква „Е“, следвана от отличителния номер на страната, издала одобрението ⁽¹⁾;
- 12.4.2. номера на настоящето правило, следван от буквата „R“, тире и номера на одобрението отлясно на окръжността, описана в точка 12.4.1.
- 12.5. Ако превозното средство съответства на одобрен тип по едно или няколко правила, приложени към Спогодбата, в държавата, издала одобрение по настоящото правило, то символът, описан в точка 12.4.1., не е необходимо да се повтаря; в такъв случай номерата на правилото и одобрението, както и допълнителните символи на всички правила, съгласно които е било издадено одобрение в държавата, издала одобрение по настоящото правило, трябва да се поставят във вертикални колони отлясно на символа, описан в точка 12.4.1.
- 12.6. Маркировката за одобрение трябва да бъде ясна, четлива и незаличима.
- 12.7. Маркировката за одобрение се поставя в близост до или на табелката с данни за превозното средство, поставена от производителя.
- 12.8. Приложение III към настоящото правило дава примери за оформлението на маркировки за одобрение.
13. ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МОНТИРАНЕТО НА ОДОБРЕНО КТПУ
- 13.1. Изискванията на точка 5.1. от раздел I, с изключение на точка 5.1.12., трябва да бъдат спазвани, когато КТПУ е монтирано на превозното средство, въпреки евентуалното влияние, което това може да оказва функционирането на превозното средство.

⁽¹⁾ 1 за Германия, 2 за Франция, 3 за Италия, 4 за Нидерландия, 5 за Швеция, 6 за Белгия, 7 за Унгария, 8 за Чешката Република, 9 за Испания, 10 за Сърбия и Черна гора, 11 за Обединеното кралство, 12 за Австрия, 13 за Люксембург, 14 за Швейцария, 15 (не е присвоен), 16 за Норвегия, 17 за Финландия, 18 за Дания, 19 за Румъния, 20 за Полша, 21 за Португалия, 22 за Руската федерация, 23 за Гърция, 24 (не е присвоен), 25 за Хърватска, 26 за Словения, 27 за Словакия, 28 за Беларус, 29 за Естония, 30—36 (не са присвоени) и 37 за Турция. Следващите номера се присвояват на други страни, в хронологичния ред, в който те са ратифицирали или са се присъединили към Спогодбата относно приемането на единни условия за одобряване и взаимно признаване на одобренията за оборудване и части за моторните превозни средства. Определените номера ще бъдат изпратени от генералния секретар на ООН до всяка от страните по тази Спогодба.

- 13.2. По време на експлоатация КТПУ не трябва да възпрепятства движението на превозните средства, на които е монтирано. Приема се, че това условие е изпълнено, когато са спазени изискванията за изпитване, посочени в приложение IV.
- 13.3. Предупредителен сигнал, посочен в точки 5.1.5.2. и 5.1.13. от раздел I.
- 13.3.1. Звуковото устройство трябва да се намира в кабината на водача, който трябва да може да го чува ясно при всякакви обстоятелства, когато превозното средство е в режим на нормална експлоатация.
- 13.3.2. Светлинният сигнал трябва да бъде червен на цвят и да бъде разположен на арматурното табло, в обхвата на прякото зрително поле на водача; той трябва да бъде лесно видим също и през деня.
- 13.4. Операциите по прикачването и откачването трябва да бъдат възможни за извършване при ъгли на прикачване до 50° по хоризонтал надясно и наляво, до 10° по вертикал нагоре и надолу с класически ремаркета, до 6° по вертикал нагоре и надолу с ремаркета с централно разположени оси и до 7° с ремаркета с изместена в двете посоки ос; следователно изпълнението на операциите по прикачването на ремаркетото трябва да бъде възможно до позициите, които отговарят на горепосочените ъгли между теглещото превозно средство и прикачните оси на ремаркетото, без да бъде необходима намесата на допълнителен персонал.
- При извършване на операция по автоматично прикачване е разрешено да се предвиди една временна позиция преди осъществяването на окончателното прикачване. Тази временна позиция трябва да позволява безопасното маневриране на състава от превозни средства. Когато крайната операция трябва да се извърши ръчно, разстоянието между двете превозни средства трябва да бъде най-малко 500 mm.
- 13.5. Трябва да бъде във възможностите на един човек в изправено положение да позиционира прикачните устройства преди операцията по прикачване, без да бъде необходимо използването на инструменти. Това изискване се прилага също по отношение на съединяването и разединяването на спирачните тръбопроводи и на електрическите кабели.
- 13.6. Общи изисквания
- За да може да се осъществи автоматично прикачване, е необходимо ухото на прикачната ос да може да се регулира по вертикал до височината на центъра на прикачното устройство при всички нормални условия на движение и функциониране.
14. ПРОМЯНА НА ТИПА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО И РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЕНИЕТО
- 14.1. Административният отдел, одобрил типа превозно средство, се уведомява за всяко изменение на типа превозно средство. Тогава отделът може:
- 14.1.1. да прецени, че направените промени не оказват съществено неблагоприятно въздействие и че устройството продължава да отговаря на изискванията; или
- 14.1.2. да изиска протокол за допълнително изпитване от техническата служба.
- 14.2. Потвърждението или отказът на одобрение, в което се посочват измененията, се съобщават по реда на точка 12.3. на страните по договора, прилагащи настоящото правило.
- 14.3. Компетентният орган, който издава разширение на одобрението, му присвоява сериен номер и уведомява за издаването му останалите страни по Спогодбата от 1958 г., прилагащи настоящото правило, посредством уведомителен формуляр, отговарящ на образца в приложение II към настоящото правило.
15. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 15.1. Всяко превозно средство, получило одобрение по настоящото правило, трябва да бъде произведено така, че да съответства на одобрения тип, като отговаря на изискванията от точка 13. по-горе.
- 15.2. С цел проверка на спазването на изискванията на точка 15.1., се провеждат подходящи проверки на производството.

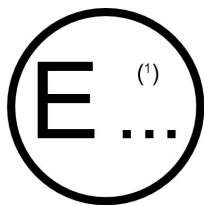
- 15.3. По-конкретно, титулярят на одобрението трябва:
- 15.3.1. да гарантира наличието на процедури за ефективен контрол върху качеството на продуктите да осигурява налични процедури за ефективен качествен контрол на превозните средства по отношение на всички аспекти при спазването на изискванията, изложени в точка 13 по-горе;
- 15.3.2. да има достъп до оборудването, необходимо за извършване на контрол на съответствието на всеки одобрен тип;
- 15.3.3. да гарантира, че резултатите от изпитанията се записват и че приложените документи остават на разположение в продължение на срок, който се определя съвместно с административната служба;
- 15.3.4. да анализира резултатите от всеки вид изпитване с цел удостоверяване и осигуряване на стабилни характеристики на продуктите с отчитане на отклоненията, допускани в условията на промишленото производство;
- 15.3.5. да гарантира, че за всеки тип превозно средство са извършени достатъчен брой проверки и изпитвания в съответствие с одобрените от компетентния орган методики;
- 15.3.6. да гарантира, че всякакво наличие на изпитвателни образци, които показват несъответствие с въпросния тип изпитване, води до допълнително набиране на образци и нови изпитвания. Предприемат се всички необходими стъпки, за да се възстанови съответствието на съответното производство.
- 15.4. Компетентният орган, издал типовото одобрение, може по всяко време да проверява методите за контрол на съответствието, прилагани във всяка производствена единица.
- 15.4.1. При всяка инспекция на проверяващия инспектор се представят протоколите от изпитванията и документацията за следене на производството.
- 15.4.2. Инспекторът може да подбира случайни образци за изпитване в лабораторията на производителя. Минималният брой образци може да се определя според резултатите от собствените проверки на производителя.
- 15.4.3. Когато нивото на качеството изглежда незадоволително или е необходимо да се провери валидността на извършените изпитвания в приложение на точка 15.4.2. по-горе, инспекторът избира образците, които да се изпратят на техническата служба, провела изпитванията за типово одобрение.
- 15.4.4. Компетентният орган може да извършва всяко изпитване, предписано в настоящото правило.
- 15.4.5. Обичайната честота на инспекциите, разрешени от компетентния орган, трябва да бъде веднъж на всеки две години. В случай че при някоя от проверките са констатирани незадоволителни резултати, компетентният орган гарантира вземането на необходимите мерки за възможно най-бързото възстановяване на съответствието на производството.
16. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 16.1. Одобрение, издадено по отношение на тип превозно средство съгласно настоящото правило, може да бъде отменено, ако не са спазени изискванията, изложени в точка 13 по-горе.
- 16.2. Ако страна по Спогодбата, прилагаща настоящото правило, отмени издадено от нея одобрение, тя уведомява незабавно останалите страни по Спогодбата, прилагащи това правило, посредством уведомителен формуляр, съответстващ на образца от приложение II към настоящото правило.
17. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 17.1. Ако титулярят на одобрението прекрати напълно производството на тип превозно средство, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това органа, издал одобрението, който на свой ред уведомява за това останалите страни по Спогодбата от 1958 г., прилагащи настоящото правило, посредством уведомителен формуляр, отговарящ на образца в приложение II към настоящото правило.

18. НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ПРОВЕЖДАЩИ ИЗПИТВАНИЯ С ЦЕЛ ОДОБРЯВАНЕ, КАКТО И НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОТДЕЛИ
 - 18.1. Страните по Спогодбата, прилагащи настоящото правило, съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитанията, както и на административните отдели, издаващи одобрение и на които се изпращат формулярите, удостоверяващи одобрение, разширение, отказ за издаване на одобрение или окончателно прекратяване на производство, издадени в други страни.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

Относно: ⁽²⁾

ИЗДАДЕНО ОДОБРЕНИЕ
 РАЗШИРЕНО ОДОБРЕНИЕ
 ОТКАЗАНО ОДОБРЕНИЕ
 ОТМЯНА НА ОДОБРЕНИЕ
 ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

издадено от: Наименование на администрацията:

.....

на КТПУ съгласно Правило № 102, раздел I

Одобрение №:

Разширение №:

1. Търговско наименование или марка на КТПУ:
2. Тип КТПУ:
3. Наименование и адрес на производителя:
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, ако има такъв:
5. Кратко описание на КТПУ:
6. Тип
- 6.1. Превозно средство, върху което е изпитвано КТПУ:
- 6.2. Кратко описание, включително сведенията, отнасящи се до точка 3.2.3.:
7. Минимално свободно пространство между моторното превозно средство и тегленото превозно средство:
8. Максимално удължаване на устройството:
9. Ограничения при експлоатация върху използваните превозни средства ⁽²⁾: (напр. камион, влекач, ремарке, полуремарке, ремарке с централна ос).
 Максимално допустима маса на ремаркетото:
 Максимално допустима маса на влекача:
10. КТПУ е представено за типово одобрение на:
11. Техническа служба, отговаряща за провеждането на изпитване за одобряване:
12. Дата на протокола от изпитването, издаден от службата:
13. Номер на изпитвателния протокол, издаден от службата:
14. Издадено/разширено/отказано/отменено одобрение ⁽²⁾:
15. Местоположение на маркировката за одобрение върху КТПУ:
16. Място:
17. Дата:
18. Подпис:
19. Към настоящото се прилага списък на документите, подадени в административната служба, издала одобрението, и предоставяни при поискване.

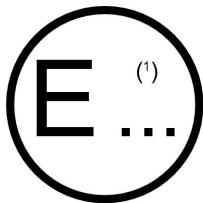
⁽¹⁾ Отличителен номер на страната, която е издала/разширила/отказала/отменила одобрение (вж. разпоредбите относно одобрението в правилото).

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

Относно ⁽²⁾:

ИЗДАДЕНО ОДОБРЕНИЕ
 РАЗШИРЕНО ОДОБРЕНИЕ
 ОТКАЗАНО ОДОБРЕНИЕ
 ОТМЯНА НА ОДОБРЕНИЕ
 ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

издадено от: Наименование на администрацията:

.....

на тип превозно средство по отношение на монтирането на КТПУ, одобрено по реда на раздел II на
 Правило № 102

Одобрение №:

Разширение №:

1. Търговско наименование или марка на превозното средство:
2. Тип превозно средство:
3. Наименование и адрес на производителя:
4. Наименование и адрес на представителя на производителя, ако има такъв:
5. Категория на превозното средство: N₂, N₃, O₃, O₄ ⁽²⁾:
6. Кратко описание на типа превозно средство, на което е монтирано КТПУ (напр. камион, влекач, ремарке, полуремарке, ремарке с централна ос):
 Максимално допустима маса на ремаркетото:
 Максимално допустима маса на влекача:
7. Търговско наименование или марка на късото теглително-прикачно(и) устройство(а) и неговия/техните номер(а) за типово одобрение:
8. Минимално свободно пространство между теглещото превозно средство и тегленото превозно средство:
9. Максимална дължина на превозните средства заедно с КТПУ в работно положение:
10. Ограничение относно превозните средства, които могат да се прикачват към този тип превозно средство:
11. Превозното средство е представено за одобрение на:
12. Техническа служба, отговаряща за провеждането на изпитване за одобряване:
13. Дата на протокола от изпитването, издаден от службата:
14. Номер на изпитвателния протокол, издаден от службата:
15. Одобрение издадено/разширено/отказано/отменено ⁽²⁾:
16. Местоположение на маркировката за одобрение върху превозното средство:
17. Място:
18. Дата:
19. Подпис:
20. Към настоящото се прилага списък на документите, подадени в административната служба, издала одобрението, и предоставяни при поискване.

⁽¹⁾ Отличителен номер на страната, която е издала/разширила/отказала/отменила одобрение (вж. разпоредбите относно одобрението в правилото).

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ОБРАЗЕЦ НА МАРКИРОВКАТА ЗА ОДОБРЕНИЕ

$a = 8 \text{ mm}$ (минимум)

Горепоказаната маркировка за одобрение, поставена на КТПУ, показва, че съответното КТПУ е одобрено в Нидерландия (E4), съгласно Правило № 102 с одобрение № 002439. Първите две цифри от номера на одобрението указват, че одобрението е било издадено в съответствие с изискванията на правило № 102 в първоначалния му вид.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИЗИСКВАНИЯ ОТНОСНО ИЗПИТВАНИЯТА И ТЕХНИЧЕСКИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ⁽¹⁾

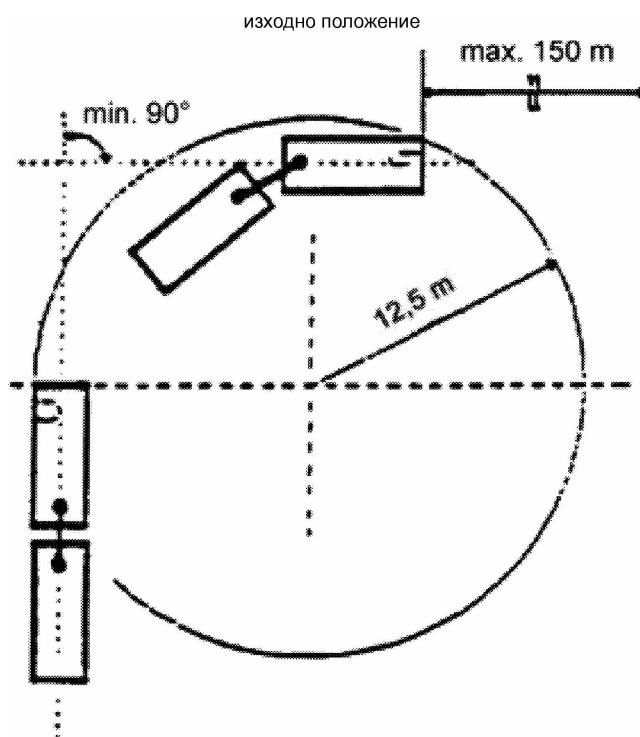
(вж. точка 5.1.10.)

1. РАЗСТОЯНИЕ, НЕОБХОДИМО ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПОЛОЖЕНИЕТО НА КТПУ

- 1.1. Съставът от теплешо превозно средство и ремарке, разположен в права линия, тръгва с движение напред и описва крива с външен радиус 12,5 m и спира, когато теплешото превозно средство опише ъгъл 90° (ъгъл на завъртане около неговия център на тежестта). След това съставът от превозни средства се привежда в движение с възможно най-голямо ускорение, за да достигне скорост 30 ± 2 km/h, която се поддържа до края на изпитването. Пълното прибиране на КТПУ трябва да се получи в рамките на 150 m от началната точка на ускоряване (вж. фигура 1 по-долу).

Това изпитване трябва да се извърши в посока наляво и в посока надясно.

Фигура 1

Забележка: Спазването на тези изисквания не гарантира, че цялата дължина на състава от превозни средства отговаря на нормативните изисквания при всички условия на управление.

- 1.2. Техническата служба трябва да установи, че се получава известно съкращаване на дължината на КТПУ през целия период на движение напред на теплешото превозно средство.

2. УСТОЙЧИВОСТ НА СЪСТАВА ОТ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

За одобренията, издавани по реда на раздели I и II, устойчивостта трябва да се измерва при изпитвания на път, извършвани при спазване на следните условия:

⁽¹⁾ За целите на одобренията, издавани по реда на раздел II, техническата служба може да вземе предвид изпитванията, проведени за целите на раздел I.

2.1. УСЛОВИЯ НА ИЗПИТВАНЕ**2.1.1. Условия относно натоварването**

2.1.1.1. Превозните средства трябва да бъдат в натоварено положение, като разпределението на масата между осите трябва да отговаря на посоченото разпределение на масата от производителите на превозните средства; когато са предвидени няколко варианта на натоварване на осите, разпределението на максималната маса между осите трябва да бъде такова, че масата върху всяка ос да е пропорционална на максимално допустимата маса за всяка ос.

2.1.1.2. Височината на центъра на тежестта на превозните средства трябва да бъде най-малко 1,7 m.

Действителните условия на натоварване трябва да бъдат посочени в протокола от изпитването. При превозни средства, които са конструирани да функционират с център на тежестта ненадвишаващ 1,7 m, изпитването, по усмотрение на одобряващия орган, може да се проведе при тази по-ниска стойност.

В този случай е необходимо максималната височина на центъра на тежестта да бъде посочена върху табелката с техническите данни, предвидена в точка 5.1.1.5.

2.1.2. Изпитването трябва да се извърши с предписаните скорости за всеки тип изпитване.

Когато максималната конструктивна скорост на дадено превозното средство е по-ниска от предписаната скорост за дадено изпитване, тогава то трябва да се извърши с максималната скорост на превозното средство.

2.1.3. Пътят трябва да бъде равен и покритието му да предлага добро сцепление.

2.1.4. Изпитванията трябва да се провеждат при отсъствие на вятър, който би могъл да повлияе на резултатите.

2.1.5. В началото на изпитванията гумите трябва да бъдат студени и налягането им да отговаря на предписаното от производителя на превозните средства или от производителя на гумите за ефективно носения от колелата товар, когато превозното средство е в покой. Използват се нови по същество гуми.

2.1.6. Предписаните технически характеристики трябва да се постигат без реакции на самоусилване, без допускане на отклонение на превозните средства от траекторията им и без появата на необичайни вибрации в кормилната и прикачната система.

2.2. ИЗПИТВАНЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТ ПРИ ДВИЖЕНИЕ ПО ПРАВА ЛИНИЯ

2.2.1. Превозните средства трябва да преминат това изпитване със скорост $85^{+5/-0}$ km/h и да останат в права линия. По време на изпитването трябва да бъде възможно изминаването на права отсечка от път, без да бъде необходимо водачът да коригира посоката в по-голяма степен от нормалното.

2.2.2. ⁽¹⁾ Провеждането на изпитване за аварийно спиране по права линия от максимална скорост 60 km/h до пълно спиране, при средна стойност на отрицателното ускорение не по-малко от 4 m/s^2 , не трябва да предизвиква излизане на състава от превозни средства извън лента на движение с ширина 3,5 m.

2.2.3. При потегляне напред от положение на покой с ускорение не по-малко от 2 m/s^2 между превозните средства не трябва да се предизвиква движение от такъв характер, че водачът да бъде затруднен при упражняването на контрол над състава от превозни средства. (Когато определен състав от превозни средства не е в състояние да достигне предписаното за това изпитване ускорение, тогава изпитването трябва да се извърши с максималното възможно ускорение).

2.2.4. По време на горепосочените изпитвания не трябва да настъпва никаква трайна деформация.

2.3. СМЯНА НА ЛЕНТАТА НА ДВИЖЕНИЕ

2.3.1. При симулиране на изпреварване, според определението в допълнението, извършено със скорост, нарастваща до достигане на 80 km/h, водачът не трябва да се затруднява при управлението на състава от превозни средства.

2.3.2. При движение със скорост 20 km/h преминаването от едната към другата страна на платното най-малко три пъти, като кормилото се завърта възможно най-бързо и в най-крайно възможно положение, не трябва да предизвиква никакъв контакт между превозните средства, нито повреждане на КТПУ (ширина на платното 10 m).

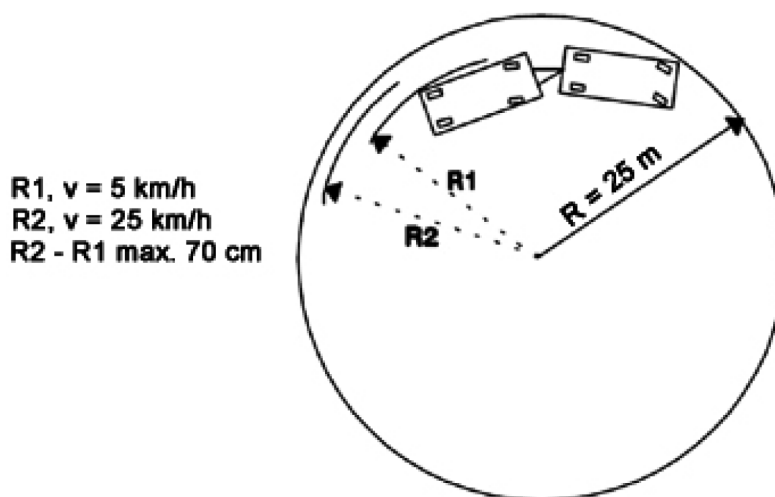
⁽¹⁾ Техническата служба трябва да вземе под внимание преобладаващата конфигурация на състава от превозни средства.

3. ИЗПИТВАНЕ ЗА КРЪГОВО ДВИЖЕНИЕ

- 3.1. Разположеният в права линия състав от превозни средства тръгва от положение на покой, като описва крива с радиус 25 m, достигайки скорост 20 km/h с ускорение от $2 \pm 10\% \text{ m/s}^2$. Това не трябва да предизвиква движение между превозните средства от такъв характер, че да затруднява водача да упражнява контрол над състава от превозни средства.
- 3.2. След като влекачът и ремаркетът започнат непрекъсваемо кръгово движение, предният външен край на теглещото превозно средство трябва да описва окръжност с радиус 25 m при постоянна скорост от 5 km/h. Измерва се окръжността, описана от задния външен край на ремаркетът. Това движение се повтаря при същите условия, но при скорост от 25 km/h $\pm 1 \text{ km/h}$.

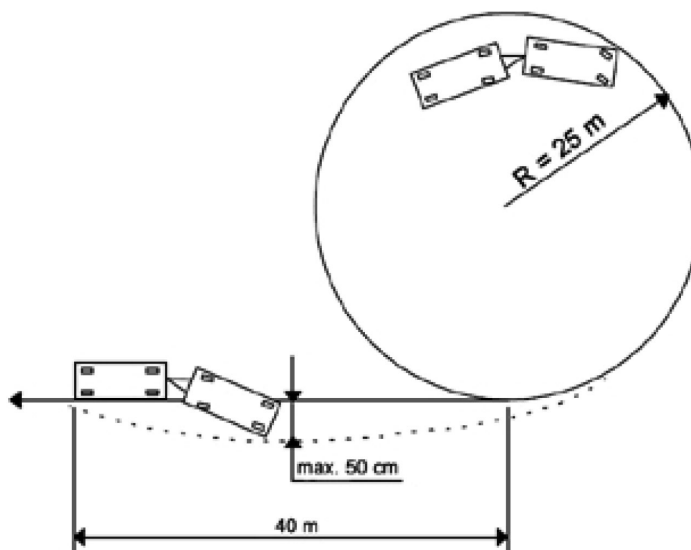
По време на тези маневри задният външен край на ремаркетът, който се движи със скорост от 25 km/h $\pm 1 \text{ km/h}$, не трябва да се измества с повече от 0,70 m извън окръжността, описана по време на движението с постоянна скорост от 5 km/h (вж. фигура 2 по-долу).

Фигура 2

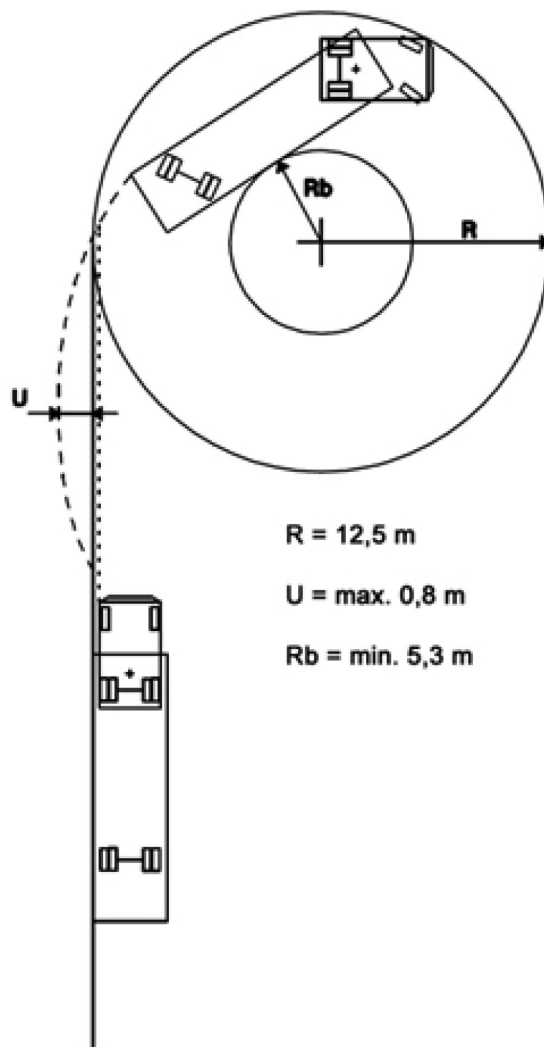
- 3.3. Нито една част на ремаркетът не трябва да излиза с повече от 0,5 m от допирателната към окръжност с радиус 25 m, когато то е теглено от превозно средство, което напуска кръгообразната траектория на движение по допирателната, поддържайки скорост от 25 km/h. Това поведение на ремаркетът трябва да се запази от точката на допиране до окръжността до точка, отстояща на 40 m върху допирателната. Отвъд тази точка ремаркетът трябва да се движи без голямо отклоняване и без необичайни вибрации в кормилната уредба (вж. фигура 3 по-долу).

Фигура 3

- 3.4. Всяко моторно превозно средство или състав от превозни средства, намиращи се в движение, трябва да бъде в състояние да опише окръжност с външен радиус 12,50 m и вътрешен радиус 5,30 m. Това изпитване трябва да се проведе в посока наляво и в посока надясно. В точката, в която съставът от превозни средства влиза по допирателната в окръжността, нито една част от него не трябва да излиза от тази допирателна с повече от 0,80 m отвъд пресечната точка (виж фигура 4).

Фигура 4

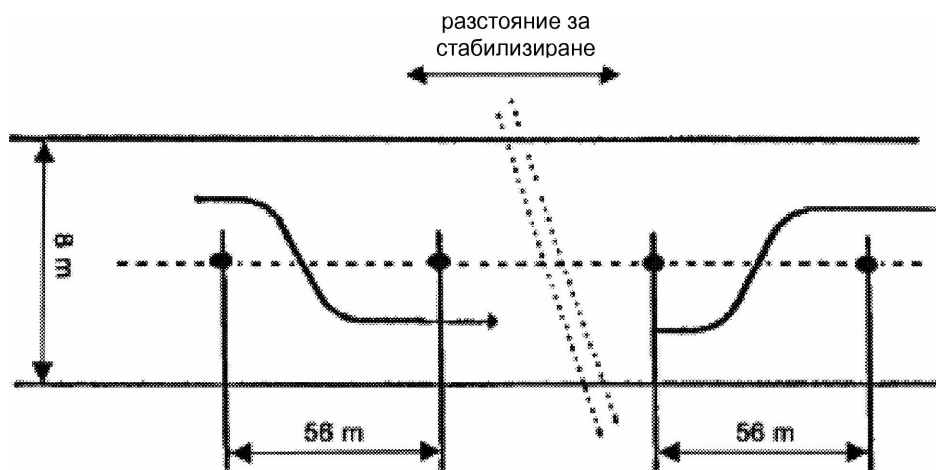

4. НАКЛОНИ
- 4.1. Когато съставът от превозни средства е поставен в права линия по дължина и при нормално положение за експлоатация:
- 4.1.1. не трябва да съществува възможност за случаен контакт между някоя част на тегличното устройство и теглещото превозно средство или ремаркетото, когато превозните средства са разположени под относителен вертикален ъгъл от 6° ;
- 4.1.2. не трябва да бъде възможен никакъв контакт между каросериите на теглещото превозно средство и ремаркетото под относителен вертикален ъгъл от 5° .
- 4.2. По усмотрение на техническата служба изискванията на точки 4.1.1. и 4.1.2. могат да бъдат проверени чрез изчисления.

Допълнение

ОТСЕЧКА ЗА ИЗПРЕВАРВАНЕ

(вж. точка 2.3.1.)

Забележка: Това разположение на лентата може да подлежи на преразглеждане, ако бъде заменено от стандарт ISO.